

„Dobrá investice“: Válka na Ukrajině a americký zbrojní průmysl

 zvedavec.news/komentare/2023/09/9778-dobra-investice-valka-na-ukrajine-a-americky-zbrojni-prumysl.htm

Binoy Kampmark

14.9.2023 Komentáře Témata: USA, NATO, Ukrajina, Vojenství 883 slov

Všechno se sečte. Válka, investice a výnosy. Dividendy jsou solidní, i když vynaložené úsilí – přinejmenším ze strany ostatních – je strašné a krvavé. Zatímco jistý narativ v americké politice pokračuje v duchu tradičního chvástání a humpoláckého ceremoniálu ohledně války na Ukrajině – „*vznešení bojovníci za svobodu, zdravíme vás!*“ spojený s „*Ruští agresori budou poraženi*“ – existují ti, kteří nechtěně upřímní nechají věci uklouznout. Dotovaná válka se vyplácí, zvláště když ji bojují jiní.

Posledně jmenovaný příběh byl něco jako replika, pokus odradit rostoucí kolísavý sentiment v USA ohledně pokračující podpory Ukrajině. Ve studii Brookings zveřejněné v dubnu byly zjištěny známky únavy. „Většina Američanů, 46 %, uvedlo, že Spojené státy by se měly držet kurzu a podporovat Ukrajinu pouze jeden až dva roky, ve srovnání s 38 %, kteří uvedli, že Spojené státy by měly kurz držet tak dlouho, jak to bude potřeba.“

Na začátku srpna průzkum CNN zjistil, že 51 % respondentů se domnívá, že Washington udělal dost pro zastavení ruské vojenské agrese na Ukrajině, přičemž 45 % schvaluje další financování válečného úsilí. Rozdělení údajů po stranické linii ukázalo, že dodatečné financování podporuje 69 % liberálů, 44 % umírněných a 31 % konzervativců. V Kongresu roste mezi republikány odpor proti větším průběžným výdajům, což odráží rostoucí obavy voličů GOP, že se pro podporu Kyjeva dělá příliš mnoho.

Takovou náladu předvídali lidé, kteří chtějí redukovat lidský život na nastavitelnou jednotku v tabulce. Například Centrum pro analýzu evropské politiky navrhlo, že by bylo užitečné provést „analýzu nákladů a přínosů“, pokud jde o americkou podporu Ukrajině. „Její výsledkem je vítězství téměř na všech úrovních,“ znělo sebevědomé hodnocení. Centrum okázale vulgárním jazykem konstatuje, že „z mnoha hledisek, pokud se na to podíváme z pohledu „*bang-per-buck*“ (něco jako velká hodnota za málo peněz), je podpora Ukrajiny ze strany USA a Západu neuvěřitelně nákladově efektivní investicí“.

Válkou opojení demokraté by udělali dobře, kdyby svým republikánským kolegům připomněli takové výhry, zejména těm velkým vlastencům známým jako americký zbrojní průmysl. Balíčky pomoci Ukrajině se sice tváří jako ušlechtilá, demokratická snaha o zlepšení postavení trpící země vůči Rusku, ale jsou mnohem víc než to.

Například v květnu 2022 podepsal prezident Joe Biden zákon, který Kyjevu poskytl 40,1 miliardy dolarů v rámci nouzového financování, rozdělených mezi 24,6 miliardy dolarů na vojenské programy a 15,5 miliardy dolarů na nevojenské objekty. Již tehdy bylo jasné, že jedna skupina bude prosterovat více. Stephen Semler z Institutu pro reformu bezpečnostní politiky byl jednoznačný: Američtí vojenští dodavatelé.

Z balíčku by těmto dodavatelům plynuly bohaté odměny ve výši 17,3 miliardy dolarů, které by zahrnovaly zboží, ať už v podobě zbraní a vybavení, nebo služby v podobě výcviku, logistiky a zpravodajství. „Umožňuje to Bidenově administrativě,“ píše Semler, „pokračovat v eskalaci vojenského zapojení Spojených států do války, zatímco se zdá, že administrativa má stále menší zájem na jejím ukončení prostřednictvím diplomacie.“

Obecně řečeno, americký vojensko-průmyslový komplex nadále chátrá a pouze se zvětšuje. Bez ohledu na výsledek této války – řeči o absolutním vítězství či porážce jsou věci nebezpečné fantazie –

zůstává skutečným příjemcem, jediným vítězem živeným novými trhy a příležitostmi. Bývalý izraelský ministr zahraničí Šlomo Ben-Ami, nyní viceprezident Toledského centra pro mír, musel připustit, že americký zbrojní průmysl je „jediným jasným vítězem“ v tomto krvavém souboji.

Přistoupení nových členských států k NATO, v tomto případě Finska a Švédska, podle Ben Amiho „*otevře americkým dodavatelům obranných systémů velký nový trh, protože alianční pravidlo interoperability by je vázalo na obranné systémy americké výroby*“. Důkazem je již nyní finská objednávka 64 nových úderných stíhaček F-35 vyvinutých společnostmi Lockheed Martin, Northrop Grumman a BAE Systems. Válka na Ukrajině nebyla v tomto ohledu nijak lukrativní.

Taková expanze s sebou nese i další výhodu. Požadavek interoperability v rámci systému NATO působí jako překážka pro jakékoli alternativy. „Trh s jejich zbožím se rozšiřuje,“ píše Jon Markman pro Forbes, „a v dohledné budoucnosti nebudou čelit žádné konkurenci.“

Nemělo by nás překvapit, že američtí dodavatelé obranných zařízení od konce 90. let minulého století bubnovali na buben rozšíření NATO. Zatímco značná část lidí z americké diplomatické stáje se obávala důsledků agresivního úsilí o členství, ti, kteří se zabývají výrobou a prodejem zbraní, si nic z toho nepřipouštěli. Konec studené války si vyžádal hledání nových obzorů v prodeji nástrojů smrti. A s každým novým členem NATO – Maďarskem, Polskem, Českou republikou – přicházely zakázky. Washington a dodavatelé obranných zařízení, kteří byli spojeni s cílem, pokračovali v této agendě s chutí.

V roce 1997 demokratický senátor Tom Harkin při slyšeních v senátním rozpočtovém výboru o nákladech na rozšíření NATO na tuto skutečnost bděle upozornil. Zvláště ho znepokojila bláhová poznámka ministryně zahraničí Madeleine Albrightové, která

přirovnala rozšiřování NATO k ekonomickému Marshallovu plánu realizovanému po druhé světové válce. „Obávám se, že rozšiřování NATO nebude Marshallovým plánem, který by přinesl stabilitu a demokracii nově osvobozeným evropským národům, ale spíše Marshallovým plánem pro dodavatele obranných služeb, kteří mají chuť prodávat zbraně a vydělávat.“

Z toho plyne ponaučení pro americký vojensko-průmyslový komplex: nezměnit kurz. Výnosy za to stojí. A v takovém kalkulu lze pojmy jako svoboda a demokracie komodifikovat a zařadit do rozpočtu. Co se týče ukrajinského utrpení? No, nechme ho pokračovat.

Binoy Kampmark byl stipendistou Commonwealthu na Selwyn College v Cambridge. Přednáší na RMIT University v Melbourne.

“A Good Investment”: The Ukraine War and the US Arms Racket
vyšel 12.9.2023 na counterpunch.org. Překlád v ceně 364 Kč
Zvědavec.

Známka 1.4 (hodnotilo 27)

Oznámkujte kvalitu článku jako ve škole
(1-výborný, 5-hrozný)

1 2 3 4 5

Diskuze

1 příspěvků

(1 nový)

odeslat jako odkaz

odeslat text článku

vytisknout

uložit jako PDF